

1882.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Bárány-szálloda.

Csak bérmentes leveleket fogadunk el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
horvá.
Negyedévre 1—
Év végeig 270
Egyes szám 10 kr.

NÉPJOG

A SOMOGYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI (48-as) PÁRT KOZLÖNYE.

Hirdetések fölvetetnek
helyben a kiadóhivatalban.

Budapesten Goldberger A. V.
irodájában, szervita-tér 3. sz.

Bécsben Daube G. L. és társá-
nál, Wollzeile Nr. 12.

Párisban Rudolf Mosse, 40 rue
notre dame des Victoires place
de la Bourse.

Frankfurtban a/M. Daube G.
L. és társánál.

Megjelen minden csütörtökön.

A „NÉPJOG”

előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt — kr.
Év végeig 2 frt 70 kr.

Az előfizetési pénzek Kaposvárra a
kiadóhivatalba intézendők.

A habarék erkölcstelensége.

Ha végig tekintünk a parlamentek történetén, nem tudunk rá példát a pártok harczaiban, eredtek azok vagy elvi alapból vagy személyes indokokból, oly harcra a minőt a mi „nem is tudom hogy hívják” ellenzékiünk a régibb, ugy különösen az újabb időben mivel.

Már a vámegeyzések tárgyalásakor mutatkozott e párt politikai corrupeziója, midőn nyíltan a közös vámterület mellett dolgoztak, titokban pedig a külön vámkerület volt programjuk.

Már akkor értettek hozzá mászt mondani és mászt tenni.

A Törökországba küldött fiatalokat táviratilag üdvözölték, de megérkezésük utáni néhány nap mulva adott banquetten részt nem vettek, mert jött a titkos intés Bécsből, hogy az azon való részvétel kormányképességüknek árthat. Ha néha kellett gazsulirozni a szélsőbalnak, akkor az áthidalónak lehetett éljenezni, de a többi szélsőbaloldalnak soha. A függetlenségi pártot föl lehetett kérni a Bittó elnöknek való kandidálására, de a következő alkalommal szélsőbali elnökjelöltre nem szavazni ép oly virtus volt. Beszélni a kormány hibáiról, azt üldözni végtelen hévvel, korrupezióval vádolni azt minduntalan, a halálba kergetni gr. Zichyt, de aztán csatlakozni a kormánypárthoz, szintén habarékpárti virtus. Ugy azonban e korrupezionális virtusuk egy izben se jelentkezett, mint legujabban a választási mozgalmaknál, midőn megalkudtak a kormányval a kerületekre, mint Aradon, vagy midőn még a hol többségben voltak a kormánypárt felett, mint Somogyban, azok jelöltjeit heresztül erőszakolni vállalkoznak, magok részére még a küzdelem tisztességét se tartva fenn.

A nyilvánosság előtt, a sajtóban, az országházban annyiszor kimondott nézetünket, hogy rosszabbak erkölcsben és politikában a kormánypártnál, tulliczítálva igyekeznek igazolni. A kormánypárt ciznikusan leszavaz mindent, ami a nemzetre üdvös és jó, ők legtöbbit velök szavaznak, s csak akkor és olyban velünk, a mikor és a miben ellenzéki állásuknak a kormány megbuktatása és a választó közönség szempontjából megfelelni akarnak. Az „ellenzék” nevet kihasználják, hogy érdeket kölcsönözzenek maguknak az elégedetlen közvélemény előtt, de mikor ez megvan, átterelik a megsalt választót a kormánypártra. Ha ez nem

immorálitás a legnagyobb kiadásban, akkor Tisza Kálmán is honmentő.

A hol a megyékben többségben vannak, ott erőszakoskodók. Egyik helyen a választók névjegyzékét a függetlenségpárt elnökének leiratni nem engedik, más hol a független elvű képviselőt felfüggesztik.

Ma kiadnak a kormány ellen egy manifesztumot, holnap seregesen térnek a kormánypárt üdvözítő kebelébe, hogy kerületeiket megmentsek a maguk számára. A kormánypárt az ő bizalmuk vára, mert a rendszer az ő rendszerök s ettől remélnek minden előnyt. A nemzet azonban tetteik után fogja megítélni, és szakít velök is, mint a kormánypárt bővített kiadásával.

Meggyőződésünk az, hogy akár álltak össze a kormánypárttal a választásokra, akár nem, a nemzet itélni fog politikájuk felett, s ez ítélet rájuk ép oly kevéssé lesz kedvező, mint a kormánypártra.

S ha már sok helyt nem mertek saját lobogójuk alatt a választó nemzet elé állani, hanem ellenzéki jelszavu zászlójuk feketesárga színét a kormánypárt közös czimere alá rejtették, a választók reájuk ismernek és oda dörgik füllükbe: „Le vetek ti álarzosok és képmutatók!”

SZALAY IMRE.

KERÜLETEINK.

A május hó 2-án tartott megyei közgyűlés alkalmából Kaposváron megjelent 48-as párt több vidéki tagja és a központi bizottság Szalay Imre elnökle alatt együttes értekezletet tartott, melyen a választások és jelölések iránt több rendbeli fontos megállapodás jött létre.

Ez értekezlet határozmányait s egyéb a kerületekből nyert értesüléseket következőkben összegezzük.

A csurgói kerületben pártunk részéről nem történt meg a mult hó 24-re tervezett képviselő jelölés, mert az értekezlet oly hanyagul lett összehiva, hogy alig jelent meg 25—30 egyén. A megjelentek s a csurgói elnökség között pedig nem volt kellő egyetértés a személykérdést illetőleg. Ennélfogva a Csurgóról Kaposvárott megjelent küldöttség az ügy elintézését a kaposvári központra bizta, mely aztán a küldöttséggel egyetemben Madarász Andor pártunk derék s elvű tagjának személyében állapodott meg s jelölése iránt a kellő lépések legközelebb fogantatba vétetnek.

Madarász Andor megválasztása nyereség pártunkra s a kerületre nézve is, mert egy szilárd, jellemes, tevékeny és a 48-as párt tántorithatlan harcosát nyeri meg benne. Ajánljuk csurgói polgártársainknak az egyetértést, s a győzelem biztosan bekövetkezik.

Az ellenpárt e kerületben még alig mozdult meg, s életerős kezdeményezés még nem volt. Egyes kósa hir kering, hogy a habarék szinte állit jelöltet, de e hirek kevés alappal birnak.

A szili kerületben május 1-én pártunk Szalay Károlyt jelölte ki. A gyűlés, daczára, hogy a meghívók igen hiányosan küldettek szét — igen népes, méltóságteljes és sikerült volt; a megjelent — közel 500 főnyi választó emelt hangulata, lelkesedése kétségtelen nyilatkozata volt annak, hogy a kerület a habarék Hunyady gróffal jólakott. A gyűlés lefolyását mult számunk már kimerítően hozta, erről tehát újabb részleteket nem adunk, — mégis ki kell emelnünk, miként a párt szervezetében elismerésre méltóan a derék Schlitt János és testvére s kizárólag maga a polgárság jár el, mi legbiztosabb záloga a győzelemnek.

Hunyady László a mostani képviselő mint értesültünk táviratok utján visszalépését jelentette ki a kerületnek. Azt mondja, nem akar Somogyról tudni sem. — Savanyu a szőlő.

A lengyeltóti kerületben a 48-as párt részéről újabb parciais értekezletek fognak legközeleab tartatni. Csoknyán, Sárdon, Jádon, Gamáson, melyeken a központ néhány tagja szinte részt vesz; Szalay Imre pártunk jelöltje most tesz látogatásokat a községeiben.

Jankovich Tivadar az ellenpárt jelöltje is erősen megindította a kapacitációt és pedig nyomós argumentumokkal — melyek közt első helyet foglal el az etetés, itatás és vesztegetés. Mint mondják a „kasznár” már rosz szemmel nézi a gazdálkodást s komoly aggodalmakat táplál a bilanczra nézve, a mennyiben már egyik „lakomán az történt meg, hogy tizenkét polgártárs 24 kilo húst” fogyasztott el. A bor mennyiségét nem jegyezték fel, de könnyen elképzelhető, hogy az arány minő lehet. E kerületről azonban más, figyelemre-méltó dolgokat is beszél a Fama.

Némelyek ugyanis igen jól értesülteknek vélik magukat a tekintetben, hogy a lengyeltóti kerülethez Jankovich László főispánsága volna kötve, vagyis ha meg nem hódítja a kerületet a kormánynak, Tisza Kálmán lábára köti az „uti laput”. Innét a gyürkőzés, innét a főispán fiának jelöltképi felállítása, innét a nyomós érvek, innét a szolgabíró korteskedése.

Pedig hát hiában erőlködnek az urak, a meg nem vesztegethető közvélemény csak Szalay Imre mellett van, s hogy ezt

maguk is érzik, bizonyítja az, hogy minden kitelhető eszközt mozgásba hoznak, — szép nem szép — ebben nem igen válogatásak.

Legutóbb egy pasquilszerű kiáltványt hoztak a „józanpárt érdekében“ tehát Szalay ellen az udvari fogalmazók forgalomba — közönséges tartalom, eszmeszegény piaci stílus; ennek fő vádja az: hogy „Szalay háborút akar“. Tudjuk, hogy épen a Jankovich ur pártja csinálta a boszniai háborút és Szalay ez ellen szavazott. Hát higyetek polgártársak Jankovich Pasquilljának. Másut azt rója bűnül a pasquil Szalaynak, hogy „birtoka gyalog utjain tilalomfákat állít fel... és csószöket állít fel“ **sic!** És Jankovich ur nem tiltakozik ez ellen, engedi azt másoknak tenni, vagy maga teszi? . . . Ej ej a kópé, hisz ez királyi biztost akar idehozni, ez földosztó . . . majd meglátja a polgártársak, a maga birtokán kezd-e meg, hogy azt felosztja — vagy a vadászatot, erdeit, vetéseit, avagy csak parkját is kinyitja-e a közönségnek! Közben nyerhetek felvilágosítást, ott van a somogyvári grófi kastély kapuja — amellet ott díszlik a tábla s azon a felirat: „Tilos a bemenet“.

No hát, ha a nép a helyes utat követi, akkor szavazatai által majd ezeknek az uraknak ír egy táblát, az országház bejáratához: tilos a bemenet! És aztán a főispáni szék hadd döljön, ugys korhad már, tán fel kellene frisíteni.

A kaposvári kerületben tartandó jelölő gyűlés f. h. 15-re tervezetik, — ugyanekkor lesz a választás keresztül vitelére küldendő nagyszámú bizottság választása is. Képviselő-jelöltképpen ez ideig pártunk részéről Németh Ignác kaposvári polgármestert említik.

E kerületben az ellenpárt még nem mozdult, de alattomban szervezkedik. Minden jel arra mutat, hogy Somssich

Pál lesz szokás szerint „akarata ellenére“ felléptetve. Szükséges is, hogy a 70 éves jubileum után egy kis választási pénz jöjjön forgalomba . . . és hogy a fényes politikai mult egy kis vereséggel koronáztassék. Somssich urék nem sokat tanultak és elég szívósak, s mi 48-asak hát majd csak ismét készséggel megverjük s fejére tesszük a megérdemelt koronát.

A szigetvári kerület kevés jelt ad egyik párt sem mozog. Utóbbi bár még nem pozitív hírek szerint a 48-as párt Fornszek helyett mást akar jelölni. — Csak tevékeny pártember legyen — mi nem ellenezzük

A szili választókerület részéről ehó 1-én tartott jelölő-gyűlésről röviden megemlékeztünk. Pártunk kilátásai a kerületben határozottan kedvezők. Kikiáltott jelöltünk: Szalay Károlynak győzelméhez kétség nem fér. Multkori rövid tudósításunkat ez uttal Szalay Imre orsz. képviselőnek lelkesedéssel fogadott közléseivel egészítjük ki.

Szalay Imre beszédét a polgárokhoz intézvé, azon kezdi, hogy hármias minőségben jelent itt meg; mint Somogy megye 48-as (függetlenségi) pártjának elnöke, a szomszédos Lengyel-tóti kerület képviselője, s mint az országos párt központi küldöttje.

Csodálkozásának ad kifejezést, hogy az igali járás szolgabirája elég vakmerő volt, Szil község birája által azt izenni, hogy a személyeskedést kerülje, hogy zavart ne idézzen elő. Kérde: mikor személyeskedett ő, ha reá nem kényszerítették s mikor idézett elő zavart tudja mindenki, kinek keze volt abban, midőn Madarász Józsefet ugyan e helyen insultálták? ki mondta azt az andcsi aknak (a zsandárookra és pandurokra mutatva) hoztam inzsellért a földfelosztáshoz? . . . Ezek nem mi voltunk, nem a mi pártunk, hanem ellenfeleink azok, a kik mi ellenünkben minden hatalmi eszközt felhasználta. Pedig a szolgabirónak, mint ilyenek, nincs is joga a választásba befolyjni, maradjon otthon íróasztala mellett s tegye kötelességét, mert mint csak 1869-ben is elmondottuk, a választásnál se szolgabiró, se főispán nem parancsol a nép azt

választja, a kit érdekeire nézve jónak lát.

Leginkább szükséges ezt figyelembe tartani épen a szili kerületben, hol a szolgabiró virtust talál a hatalmaskodásban, nem gondolván meg, hogy ezzel a törvényt sérti, s a miért körmére lehet ütni. Ebben nem is fog hátrálatni bennünket sem barátság, sem ismeretség, mert mi csak az ügyet tekintjük s nem a személyeket.

Szükséges különösen itt a szili kerületben, hogy a nép vigyázzon s megválogassa jól, hogy kik az ő igazi emberei; mert e kerületben sok helyen megrontották a nép erkölcsét etetés, itatás és ajándékokkal, mintha ez az etető, itató, ajándékozó mindezt azért tenné, hogy másnak legyen haszna belőle?

A ki ajándékért, evés, ivásért eltántorodik, lealacsonyítja magát az állathoz, sőt rosszabb annál. Ritka ember az, kinek száz forintot adnak, pedig ezért sem lehet még egy jóra való ökröt venni, hát még 10 vagy 2 három forintért? ! az az ember, a kit ezért meg lehet venni, nem becsüli magát annyira, mint egy borjut vagy egy koczalalacot. (Igaz, igaz!)

Ezután Szalay kiterjeszkedett beszéde folyamán élénk színekkel festé a tolyton folyvást növekedő nyomoruságot, elszegényedést.

Végül inti a kerületet, mely 1869 óta sohasem küldött 48-as képviselőt, most embe-relje meg magát a saját érdekében.

Viharos éljenektől sokszor félbeszakított beszédét végre következően fejezte be:

„Egyszer egy erdő fái azt vették észre, hogy kicsi közeledik megrakva nyeletlen fejszékkel. Remegve a következőstől siránkoztak, hogy kivágják őket.“ Megszóal erre egy vén tölgyfa mondván: „Botorok, mit féltetek? ne adjatok a fejszékbe nyelet s az emberek nem vétetnek nektek!“

Az erdő fái a szavazó polgárok, a fejszébe a nyél a szavazat a választásnál. Adjatok tehát szavazatokat polgártársak úgy, hogy a fejszébe nyél ne kerüljön, s akkor senki se vághatja le érdekeiteket.

Viharos éljenzés s óriási tetszés nyilatkozat kísérte e beszédet.

KÖZÜGYEK.

Somogy megye közgyűlése.

Kaposvár, május 2.

Mameluk volt, mameluk marad, klik volt, klik marad, aztán egyéb semmi.

T Á R C Z A.

Szerelem a vad népeknél.

Szerelem. Óh, forró nap hős éj után, csodás erő, varázs-hatalom. Mint lobogsz a szemben csodás érzelmek lángoló, szent tüze. . .

Valóban nagy és végtelen az örökkévalóság, e mindenható atyja és föntartója gyermekeinek. Karjaival átöleli az emberiséget s örök bölcsességének dicső kezével koszoruzza a haladók homlokát. Beoltja a parányi ember parányi szívébe a végtelen szerelem parányát, ő ad érzelmet és boldogságot mindnyájunk szívébe. — s hajt lelkünkbe tündérmese álmot a szerelemről és édes nyugalomról. —

Vajjon a természetben uralkodó halandósági törvény szerint oly gyönyöröket élvez-e a vad állapotban levő ember, mint a polgárosult? Oly vágyai, érzelmei, reményei és csalódásai vannak-e neki is, mint minékünk? — Hissen valójában kétséget szenved, ha vajjon néhány azon lények közül, a melyeket bonczani tüneteik után az állatokhoz vagyunk kénytelenek sorozni, nagyobb öntudatával bírnak-e a gyönyörnek, vagy magának az életnek is, mint akár a fa vagy a tengeri fű.

Az a vad tasmani, az a déltengerszigeti chinook vagy andamani, ki az embert csak aszerint becsüli, hogy kinézése után minő jó falatot ígér ember-husa, képes-e valóban szeretni szerelimmal, képes-e egy általán fogalomba venni a férfiúi tökélyt vagy női báj?

Valójában oly miveletlen népfaj, a mely teljes szerelmi közösségben él, csak kevés van

ma már a föld hátán. A fidri-szigetiek formaszert úgy élnek, miként az állatok. Általános verekedéseket rendeznek a nő birásáért s ki győzi: az marja. A legszebb, legdolgosabb nőt az kapja, ki a kompániában a legerősebb, mint a bölény-csordában. A „Phird Voyage“-ban egy passzus foglaltatik, mely megemlékezik arról is, hogy a sealandiaknak nincs kifejezésük a szeretetre, a nőket pedig csak hibéből ismerik. Itt még pár évtized előtt a férfiak feleségeiket meghizlalták s leölték, a legjobb falatokat a férj ette meg (legjobbnak tekintett pedig a kar és a balzomb), a többi rang szerint a szomszédok és komaság kapta. — Általában véve azonban nem érdektelen az sem, s ránk kétségkívül nagyon vizás benyomást tesz, hogy vannak oly vadnépek és nevezetesen az ausztrálieiak, hol a szerelmet jól ismerik ugyan, szabályok közé is foglalják az udvarlást, házassági együttélést stb. azonban a fivér nővérét, csak testvér testvérét veszi nőül. Idegennel házasságra lépni a legnagyobb gyalázat náluk.

A cree-indiánok a leányoknál nem tartják éretnynek azt, a mit mi e fogalomban egyáltalán értünk. Mássalől azonban ezeknek az a szokása van, hogy a legnagyobb mértékben megbotránkoznak azon, ha valamely férfi a saját családjából vesz feleséget. (Az abipónok még azt is gyaláznak tartják ha valaki a saját nevét ki mondja.) Ép így, a tahitiak nem ismernek förtelmesebb viszonyt, mint rokonságot vagy a társasági együttélést és csakugyan külön él, mulat és étkezik mindenik, mint az eb. Hogy ily körülmények között náluk nem igen magasztosul az üz-

tön szerelemmé, a szerelem nem fokozódik szenvedélylyé, az természetes. Ennélfogva e vadak közt a féltékenység is vajmi problematikus dolog. Sőt a vedda-vendégiszert szerint a gazda, ha idegen érkezik, átadja annak rendelkezésére az egész kunyhó-palotát, készletben levő husostól, halastól és — feleségestől és jaj volna a vendégnek, ha a följajlott cikkek igénybevételeitől valahogyan ellen-szenvből vonakodnék.

Általában a vadak nem nagyon sokra becsülik a női erényt. A „báj“ iránt érzékek van ugyan, s tetovirozzák magukat, vagy orrukat mesterségesen szétlapítják, fejüket (még csecsemőkorbán) meghegyesítik, olykor a füleket egész a vállig lehuzogatják, de annál jellemzőbb, hogy a pikans mulatságokat, a trágár tánczot és játékokat annál inkább szeretik. A mi erkölcsi mérveink még ma szinte megengedhetőnek tartják a tánczot, sőt a legfrivolabb meztelenséget is elnézzük pirulás nélkül egy egy dekolletált színésznő alakjában vagy bál ruhában, gorombaságot pedig annyit mondunk egymásnak az udvarlás közt, hogy annál a vad ember se többet — (csak-hogy talán nótába szedjük) mégis azt kell kivonnunk e dolgokból tanúságot, hogy a civilizáció, a mivelődés kizárólagos okozója a szerelmenek. Ez érzelem nemessé fejlődve, csak nemes lélekben lakozhatik s így a vadak között, hol gyakran épen azt tartják éretnynek, mi nálunk bűn, és megfordítva, — beszélni se lehet oly érzésről, mely a magasztos fogalomnak: szerelem, megfelelne.

L—ck.

Bekelle látnia, hogy a nép rendithetlen alapon áll, melyen a pokol minden kapui sem vehetnek többé diadalt; mely alap nem más, mint az igazság érzetétől támogatott erkölcsi erő és hatalom. Ez ellen aztán nincs fegyver többé. Az erkölcsi erő alapján álló népfeleség hatalma dönthetetlen. Semmisítétek meg a népből az erkölcsi erőt, törekvések tendenciája nem más, mint a nemzet rabigába görnyesztése.

Mint óriási sziklatömeg a tenger hullámhadjai közt, állott a somogyi balpárti nép ingatlanul a minden oldalról támadott, majd különféle kísérletek, majd különféle rohamok ostromai ellenében. Igéret és fenyegetés, csábítás és hitegetés törei, később az csábítások hálói legtöbb helyütt, hol prédára számot lehetett tartani, kivette valának, megfogására az alkotmányos jogával először élők, s ép ezért még most járhatlan polgárságnak. A választások lefolyása alatt 200-an ültek közülök a tömlöczök fenekén, vezetőik közül is sokan internáltak. A kaputos osztályból pedig legtöbbször beket, főleg a maró gúny és metsző gyűlölet kerülése, vagy az állásuk kockázatától való tartózkodás vitt meggyőződésük ellenére a színlelés és ölelés karjaiba a 48-as elvűek s érzelmeik közül.

Távolról sem célja jelen közleménynek a kölcsönös vádaskodás útjának egyengetésével, a mi mindenkor közkárral szokott járni, szabad tért nyitni a pártszennvedélyek áradata előtt; de a fölvetett tárgy természetéből folyólag ki kell mondanunk öndicsekvés nélkül azon tárgyilagosságot, mely szerint a balpárt minden választásnál félreismerhetlenül kitünőbb jelét adó politikai érettségére való magatartásának, mint az ellenfél. Ennek megvető kicsinylését, kötekedő kihívásait, szóval és tettel belekapásait, balpárti népünk higgadt önmérséklete, sziklakemény hajthatatlansága, szívs ruganyosságával mindenütt és minden alkalommal ellensúlyozá. Erezte oroszlanerejét s a 48-ki pajzsával vértzetten csak játszott a neki uszított apró ingerlők és boszantókkal.

Többen elejtették meggyőződésüket a kaputos osztályból; mert hiszen minő hatalmas követelték s követelik ma is folyvást az ellenfél sorvitézéi, mikép a kormányhatalom vegye dajkáló gondjai alá azokat, kik politikai meggyőződésük bizonyítványát a 48-as függetlenségére tartogatják, azaz követelik, hogy dobják el maguktól meggyőződésüket. Volt elég alkalmunk jelezhetni, nemcsak, de magunkon tapasztalhatni is, a titkos és nyilvános üldözések keresztyénietlen és politikátlan kísérleteit neki bátorodva s bátorítatva a máskor leggyávább falusi bíró is, ki a hatalom szimbolumával védett önző célján túl sem nem lát, sem nem ért semmi más cél, hivatalbeli tisztos dolgot vélt cselekedni, ha balpárti lakostársait folytonos perzekuczió alatt tarthatá, s megszűnés nélkül a hatalom fegyverével rettegthet. Így lett egyengetve az alkotmányos szabad választás útja a magyarországi polgár nép előtt mely a 48-ki törvények engedte jogai gyakorlása céljából most lépett először arra.

És a nép még is a kevés számú de független értelmiséggel, majd a középosztályt képező iparos polgársággal, a népszabadság e hatalmas tényezőjével, a munka, szorgalom és becsületesség semmi és senki által le nem kötött független képviselőjével sorakozottan, a kevés elámitott s terrorizált rész kivételével, egész tömegben teljesíté hazafias kötelességét, hogy jogainak érvényt szerezzen, politikai súlyának erőt és biztosítékot adjon szavazatával.

Fel lett ugyan előtte állítva az aranyborju, hogy imádjá leborulva azt, a mi fénylik, s pillanatnyi töltözöködést ígért a mammon oltáráról; de legjobb szelleme megóvta őt az eltántorodástól, s hátat fordítva kísérte, kik magas hangon s cifra nyelven hirdették előtte, hogy „megvan minden, amit óhajtottunk” s béketűrő várakozásra intéssel jósolgták neki a magától felvirulandó kanaáni boldogságot, de míg az meglenne, addig úgy marad minden, vér és verejték adózás, uzsora — deficit — végrehajtó, zsandár, pandur és pénzügyi gazdálkodás, a mint a majoritás opportunus bölcsessége szerint a körül-

mények parancsolják a bizonytalanság hánykódó tengerén, elégtelensége viharos érzelmeitől felkorbácsolt hullámhegyként hajolt, mint megnyugtató révpártjához, a szavazati urnához.

Oda veté politikai hitének, alkotmányos meggyőződésének brennuskardját; mert hát a népek is van hite és meggyőződése, mert van logikája, mit a természet minden emberi ép agyba különbség nélkül beoltott — oda veté a küzdelem mérlegébe, s a bilánczot arisztokrácia és a demokrácia állás-pontja közt helyes irányba, habár még nem is egészen egyensúlyba állította. Kevés kell még, s az egyensúlyból, melyen határozódik a helyes országászat mérvfoka, s melyre kell honunkban az alkotmányos eszélyes politikának törekednie, ha a nép a demoralizáció átkos mérgének beszívásától megóvathatik, nem fog hiányozni semmi.

S nekünk most sincs egyéb teendőnk, mint a költő nagy jelentőségű észleltetésére komolyan figyelniük:

„Rabok legyünk, vagy szabadok,
Ez a kérdés: választzatok!

APRÓPÉNZ.

Széchenyi Pál gróf naphőse.

Beszélt a megyegyűlésen! Barla azon indítványa mellett, melyben „Gruber János ügyész által benyújtott felebbezésben foglaltak feletti roszalás kimondása indítványoztatott.”

Többek közt a gróf ur kifejezést adott annak, miszerint az indítványt különösen azon tiszteletnél fogva pártolja, melylyel a megye feje iránt (mert a felebbezés a főispánt is érinti) viseltetnünk kell, — melynek sérelmei ellen tehát a megyének tiltakoznia kell. Voltak nyomban rosz nyelvek, melyek azt mondták, hogy a gróf ur haza beszél. Küztudomású dolog ugyanis, hogy a gróf ur Tiszával régen alkuszik már a főispánságra. Jól előre gondoskodik tehát a „kellő tiszteletéről.”

—
És nem is roszul számít.

Mert ha a főispáni széken is oly „parlamentaris” lesz, (pedig azt mondta, hogy „legyen Szalay Károly ur meggyőződve, ő t. i. Széchenyi Pál, — kellő parlamentári jártassággal bír) mint ezuttal, hát igen jó lesz behozni azt az abszurdumot, ami ezuttal történt, hogy a főispáni tisztességet a közgyűlés „roszaló határozataival” kell megmenteni.

Mert a „főispáni” aspiráns gróf urnak sokszor lesz rá szüksége — ha Jankovichot sikerül kibuktatnia.

A gróf ur többi közt például „durva aljas” stb. kifejezésekkel traktálta a távollevő alügyeszt.

Ezért ugyan számonkérheti majd őt az illető alügyész ur, de annyit mi is megjegyezzünk, hogy Széchenyi Pál gróf urnak ezen alakban bemutatott „routinját” parlamentarisnak el nem ismerjük.

Az istállóban, vagy kopófalca közt efféle kitételek otthon lehetnek, megengedjük, de parlamentben nem szokásosak — és a tanácskozás méltóságát sértik.

—
És a főispán és a mameluk had és a helyettesített ügyész Andorka ur — szépen zsebre dugták e „routint” nem kiáltották hogy „rende” nem indítványoztak „50 frt” bírságot, miként indítványoztak akkor, midőn egy iparos erősebb jelzővel élt beszédében, s midőn a kaposvári polgármester Jankovich főispán illetanácsát egyszerűen „visszautasította.”

Talán a „méltóságokat” a „méltóságok” — nek jogukban van ignorálni, vagy hasonló közönséges emberekkül tekinteni?

—
Bizony szép kilátások.

A mostani főispán routinját már ismerjük, ez is elég bő szótárral rendelkezik abból a Széchenyi Pál féle „routinból” mert hát ugy alkalmilag az ő ajkairól is elszalad a gyűlés „heve” közt egypár „bőgés ordítás” „szamarak vagytok” stb. ékes kitétel.

De hát ez főispán de facto és régi ember. —

Mire viheti még Széchenyi gróf ur erou-tint mint valóságos főispán, ha mint „főispánjelölt” máris oly „durva, aljas” hasonló kitételekkel bőviti és javítja az előki szótár jövődöbéli kiadását!?

—h.

MI TÖRTÉNIK A VILÁGBAN.

Ausztriában most tárgyalják a költségvetést. Kitűnően mennek az alkotmányos dolgok ott is. A rendelkezési alap fölött vitáznak, mely ott évről évre heves szokott lenni, érdekes nyilatkozatok történtek, e kérdésben Taaffe grófot tavaly is leszavazták, de ő kijelenté, hogy a dolgot nem tekintti bizalom ügyének. Atár csak Tisza szokta. Most nem is szavazták ugyan le, de annyi látszik a vita menetéből, hogy a jelenlegi kormány rudja kifelé áll.

A szultán iradét bocsátott ki, melylyel felhatalmazza a portát, hogy a görög kérdésnek a hatalmak által javasolt megoldását fogadja el. Az elfogadást a legközelebbi napokban fogják hivatalosan tudatni a nagykövetségekkel.

A francia csapatok ellenállás nélkül megszállták a tunisziak által már előbb kiűrt Bizertát. Gabesba egy francia gőzöst küldtek, hogy akadályozza meg az algeriai kumirok számára érkező fegyverek és lőszer partraszállítását. Maccio olasz főconsul emissariusai végig járják a bazárokat és izgatják az arabokat azt beszélve, hogy a francia katonák lemészárolják az asszonyokat és a gyermekeket azokon a helyeken, a melyeken átvonulnak, továbbá gyalázzák az arabokat gyávaságuk miatt, hogy nem állnak boszut, a főligazgott arabok ki akarták bontani a szent zászlót, de a hatóság közbe lépett és több izgatót elfogatott. A bej, midőn megtudta Kef bevételét, felkiáltott „El vagyunk veszve!” Mustafa kormányelnök biztatta urát, hogy ne féljen, hisz Maccio consul meg fogja őt oltalmazni. Arra az arabra, a ki Ali bej táborából hirt hozott Kef bevételéről kétszáz botütést vágta. Ali bej seregének harmadrésze a kumirokhoz pártolt. A francziák tehát diadallal hatolnak előre.

A KÉPVISELŐHÁZBÓL.

A képviselőház elfogadta a kivándorlási ügynökségekről szóló törvényjavaslatot, mely abban a formában, amint beterjesztve volt, szükségtelenül megszorítja a személyes szabadságot s tág kaput nyit a miniszteri önkénynek. De hát a mi minisztereinknek nem is igazság kell, hanem a hatalom, a hatalom pedig nem lehet nagyobb, mint ha azt maga a törvényhozás többsége teszi le egy miniszter kezébe. Ugyan e hóban a képviselőház letárgyalta a szegedi képviselő-választói kerületek új beosztásáról szóló törvényt. Pártunkról mindkét javaslat ellen történt felszólalás, de a mamelukhorda ellenében ezuttal is hiába. Az államadósságok konverziójára vonatkozó javaslat, mely 145 milliónyi új adósságot szó az adófizetőkre — ma esütörtökön terjesztetik föl szentesítésre a király elé. Ezen a bécsi pénzügy-miniszternek tetsző törvényt sokan a kormánypárton kívül is üdvösnek tartják a hazára, mert — úgy mondának — évenként két millióval teszi leszállíthatóvá a kamat költségét. Hát nem is vitatjuk tovább, csak kérjük, hogy a kinek ezen a részen netán jövő évre leszállítják a rá eső arányban az évi adóját: jelentkezzék nálunk, hogy minket is rákapacitáljon a saját nézetére, mert addig nem hisszük el, hogy az a „megtakarított” két millió valahogy meglássék.

HIREK.

— Lapunk megjelenését reánk nézve hizelgő örömmel üdvözli az összes fővárosi és vidéki sajtó független és tekintélyes rész. Az „Egyetértés” így ír: „Népjog” czim alatt a somogy-megyei 48-as párt Kaposvárott politikai hetilapot indított s ebből az első mutatószámot ma kaptuk meg. A lapot Krátky János szép tehetségű fiatal hirlapíró szer-

Képét adtuk az egésznek.
De hát azért szólunk róla, mint felvenni szokták a hulláról a bonczolási jegyzőkönyvet, csak azért, hogy a halál okát feltalálják, vagy tán azért, hogy a halált a bonczolás műtétével biztosan előidézzék.

Reggeli 10 óra, a gyűlés kezdetének órája, a terem népesül, két harmadrésben megis telik; mert hiszen háromrendbeli választás van sorrendben s azért már csak bejön a sógor, koma, meg a választandó tisztviselő jó szolgálatait igénylő járásbeli matador egész czafrangjával egyetemben. —

Aztán ott van a mameluk horda, az összes hivatalserg, ott van a klik uradalmi prókatorai-val; mert kilátásban van, hogy az alispáni vagy árvaszéki jelentés a 48-as pártot nem elégíti ki, tehát ha azok ellen támadás intéztetik — kell gondoskodni főhajtó szavazókról, védelemről.

Tíz óra háromperczkor belép a Főispán, elválhatlan kíséretével, a Somssichok, Véseyek, Lehnerek, s több megyei nevezetességekkel.

Természetes, hogy a hagyományos „éljen” nem marad ki, ámbár gyenge morajnál erősebb hullámot nem ver.

A karzat tele, plane a szép nem egyes virágai is ékitik azt. . .

Dehát térjünk vissza a napirendre.

Az alispáni jelentés, mely a tisztikar tevékenységéről (?) csupa hiteles kimutatások alapján összeállított ügyforgalmat, az utakon felhasznált, helyesebben elfecseirelt közmunkát, az egészségügy terén észlelt kedvező viszonyokat, (érted a himlőpusztítást stb.) a közbiztonság kitünőségét, szóval a megye hü képét tárja elő, szokásos zaj közt és a gyűlés kilenczven $\frac{1}{10}$ -ka által nem hallva (mert a főjegyző ur hadarását lehetetlen megérteni) olvastatik fel.

A jelentés a közigazgatási bizottságnak az ügyészek felfüggesztésére vonatkozó határozatáról is megemlékezően, e pont érdekes vitára szolgáltatott alkalmat.

A vitát Hegyessy Kálmán nyitotta meg, s a közigazgatási bizottságnak eljárását, mely szerint a „megye két tisztviselőjét elsőfokulag s a fegyelmi vizsgálat megtartása nélkül felfüggesztette rosztalra.

Barla orvos ellenben ebből kifolyólag azon indítványt tette, hogy ő nem törődik most a köz. biz. eljárásával (pompás!) hanem Gruber János ügyész azon felebbezése folytán, melyet a felfüggesztési határozat ellen beadott, melyet a törvényhatóság minden tagjának nyomtatványban megküldött — de melyben „a megye főispánja és több tisztviselője s illetve ezek viselt dolgai ellen többrendbeli vádak hoztak fel”, a megye jegyzőkönyvileg mondja ki rosztalását.

Szalay Károly felelt erre egy hatalmas beszédben, melyben kimutatta, miszerint a köz. biz. teljesen inanis haszontalan testület, melyet a megye egészséges testéből ki kell vágni; mert ha való az, hogy az ügyészeket évek mulasztásai miatt kellett felfüggeszteni, akkor a köz. biz. ez évek alatt nem örködött hivatásterületen az árvák ügyei felett, tehát a köz. biz. maga is mulasztást követett el; ha pedig — mint a felebbezésből érte — 18 ügydarab el nem intézése volt a felfüggesztés oka, akkor a köz. biz. a megye választott tisztviselőinek feltétlen ura s így a megye választási joga illuzorius: ennélfogva, de különösen azért, mert minden eshető kárért a megye közönsége levén felelős, kell, hogy az ellenőrzést is maga a megye s ne egy ily haszontalan testület gyakorolja, indítványozza: intéztessék felírás a miniszterhez ez intézmény eltörzése iránt.

Barla indítványával szemben pedig nem helyesli, hogy egy appellata felett, mely hivatalosan a gyűlés elé nem terjesztetett — határozni kelljen, kéri a napirendre térést.

Erre Széchényi Pál, ki njobban igenked szerepelni, beszélt a főispán iránti nagy tiszteletéről s Barla indítványához járult.

Ezt aztán Szalay Imre vette magára s hatalmas érvekkel verte ki „parlamentaris” szónoki állásából. Az appellata nincs hivatalosan a gyűlés elé terjesztve, nem hiszi, hogy privát

Ugy felett tanácskozni s határozni lehessen. De nem szeretné, ha Somogy megye a torontáli esetet akarná utánózni s scenirozni, s a dolgot „egy oly bizalmi kérdéssel” elűzni, mely esetleg rosztal is üthetne ki. — Az apellatában vannak támadások egyesek ellen; tessék azoknak a magán utján eljárniok, mint eljár az alispán Sterba támadásával szemközt mint magán ember és sajtóper kezdett. Ekkor állt az alispán helyes téren. Megjegyzi még, hogy Széchényi gróf ur felszólalása különben elkésett, mert a főispán, a végzést (napirend) ki is mondta, ezután pedig több felszólalásnak helye sem lehet. (És ez tény. Szerk.) mégis hiszi, hogy a főispán a nemes grófnak a távollevő allügyész ellen tett „durva, aljas” kitételeit nem hallotta, ellenkező esetben a vitát a tárgyalogosságra vezette volna s eféle személyeskedést meg nem engedhetett volna. Járul Szalay Károly javaslatához.

Erre Szalay Károly zárbeszédje után és midőn a főispán még Szalay Imre által tett s a határozat kimondására vonatkozó és „való tény” alapuló megjegyzésére kitérőleg himelt-hámolt volna, az ily kényes esetekben már praktizált és sokszor igen jónak bizonyult szavazás megejtett — két részre állás utján.

Mi sem természetesebb tehát, hogy a főispán a többséget a „rosztaló határozat”, mellett vette ki.

Másik érdekesebb tárgy volt Szalay Imrénék a „balatoni kiöntések” halászlai tilalmának beszüntetése iránti indítványa. Lapunk alább erről kimerítő értesítést nyújt.

Végre jött a három választás, a szigetvári két szolgabíró segéd és az igali járás orvos választása.

Hamar tullestek rajta — egy óra elmúlt — a főispán türelme elfogyott — az első nap tehát dicsőségesen telt els mindenki — ebédelni sietett.

Déltán aztán nem tanácsoztak — másnapra pedig ki maradna meg a vidékről a megye „közgyei” érdekében? Elintézték tehát a hátralevő tárgysorozatot huszan — furtim raptim — szokás szerint.

Hanem van is henne köszönet, meglátszik a megyén.

MEGYEGYÜLES.

Habarék politika.

Szalay Imre, a lengyeltóti kerület orsz. képviselője, indítványt adott be a megye gyűlésére, hogy azon szabályrendelet, mely a halászlát a Balatonba s a mellékberkekbe április május hóban tiltja, változtassék meg a berkekre vonatkozólag s ez mentessék fel a tilalom alól; ajánló beszédeben kimutatja, mily káros a tilalom a Balaton melléken lakó népnek s mennyi igaztalan zaklatásnak vagyunk ezért kitéve; azt gondolná erre mindenki, hogy a megye hatalmas urai különösen a Jankovichok s gr. Széchényi Pál, ki éppen most kéri a bizalmat, kapva kaptak az alkalmon, hogy azon népnek, a kinek nyakára akarják tolni magukat, hasznosat, jót tegyenek; pedig nem oda Buda, mit csinálnak, előkeresik a régi szokást, nesze semmi, fogd meg jól; ígérnek nagyot s adnak semmit; benyujtának ők is egy indítványt, Tombor urammal Sámsonból — és ezek az urak után való első személyek, ezek a legrosztalabbak s legnagyobb kárára vannak polgártársainknak, a melybe elkezdik szépen mondani ugyan azt, a mit Szalay Imre már elmondott előbb a végén azonban csattanik az ostor, s hozzá teszik, hogy a halászlai tilalom csak akkor szűnjön meg, ha ebbe Zala és Veszprém vármegyék is beleegyeznek. tehát soha napján.

Hiába mutatja ki Szalay Károly ezen indítvány képtelenségét, hiába mondja el, hogy ez annyi volna, mint Somogy megyének hatóságát feladni, haszontalan, megszavazzák;

a habarék hernyóból nem lesz soha más, mint habarék pille, nyiltan ígér és biztat, de kerülő utakon károdra tör.

Gondolják ezt jól meg a választók, ha Jankovich Tivadar s gr. Széchényi Pál eleibek állnak, —

A KÖRNYEKRŐL.

Mit akarunk?

Vikár János

lelkész-tanítótól.

Alsó-Visnye, május 1-én.

Az ország demokráciájának hazafias figyelmé a 48-as alapon restituált alkotmányos élet folyásnak indulta óta Somogy felé van fordulva.

Tekintsünk egy pillantással vissza első képviselő választásaink eredményére s vonjunk belőle tanulságot jövőnk céljaira nézve.

A kaposvári kerületben megejtett második választás is szerencsés sikerrel koronázta a 48-as párt küzdelmét. A Kossuth nevével vívott első győzelem dicsfénye beragyogta a nyomát követett utóbbi győzelmet is. Ekkép Somogy az első választásokból nyolcz jeles képviselőt küldhetett az országgyűlésbe.

A magyarországi demokrácia e győzelmekkel nevezetes hódítást tett, s nagy lépéssel haladt előbbre az általános véggyőzelem reményteljes kivívásakor.

Bámulást kelthetett a gondolkozni tudó politikus előtt azon csaknem hihetetlen történelmi tény, minélfogva az előbb országszerte híres konzervatív megye egy szerencsés fordulattal ugy lépett fel az alkotmányos élet küzdterén, mint elsőrendű szabadelvű tagja a nemzettestnek.

Vétkezett-e ezzel? és vétkezett-e a nép, hogy megkezdett alkotmányos szereplése jól indult utjáról el és más utra térítése a reakció által munkába vétetett?

Igen, már az első választási mozgalom idején minden erők sorompóba állítottak az ellenfél által, minden rejtett fegyverek előszedettek: a magyar átka, a viszály és egyenlenség ördöge is újra fölemelte fejét, s utójjára a legmoskosabb fegyver — utolsó fegyvere annak, a ki e öveszi — a rágalom és becsületlenítés kétélű fegyvere is előrántatott s működésbe hozatott, hogy megghusitassék a győzelem, mely Kossuth nevével és zászlaja alatt vívatott.

Czélzatosan van tartva e kifejezés — „Kossuth nevével” azért, hogy a jelen közlemény egész folyamán keresztül huzódó szellemirány hatásos czáfolatál szolgáljon az ellenfél abeli gyanusításának, mintha némely nagyravágyók a balpártból, kik személyes érdekeiket játszattatták a mozgalom árjában, Kossuth nevét csak takaról, vagy szurrogátumul rántották elő önző céljaik elérésére. Megeshetett, hogy önző érdek is belevonatott egyesektől a játékba; de egy az, hogy e közbejövés, miután a győzelmet föl nem tartóztathatá, legkevésbé sem eshetik az összes 48-as párt rovására, mert ily mellékes szerepkinövésnek gazdag hajtásokban foglaltak tért az ellenfél részén is; más az, hogy a nép előtt határtalan tiszteletérzete mellett is Kossuth irányában, nem az lebegett főczélul a választásnál, hogy őt haza hívja, hanem az, hogy annak elvét és pártját győzelemre segítse: mi indította erre a népet? Földosztás vágya? Szégyenletes gyanusítás, melynek belyegét megérdemli hogy homlokán viselje az azzal élő, Kossuth után bárki emelje föl a zászlót a nép, mely nincs még eltántorítva, egy lábíg követője annak; követője azon elveknek, melyeknek a nemzet a 48-ki törvényekben életet adott.

Vagy hát nem az ma már a nemzet, a mi volt 48-ban? No már a népet 48-as elvirányából kitéríteni, s hazafias aspirációja tárgyától elvonni annyi, mint a nemzet történelmi kulturfejlődésének útját állani, tehát annyi, mint a magyar nemzetet az önálló kulturnemzetek sorából kitörülni akarni, azt a nemzetet, mely népének erejében s ereje által oly hatalmas és dicső jelét adá életrevalóságának. Lehet-e a megtörténtet meg nem történtté tenni? S lehet-e a nemzetet a honfiak polgári önállóság s függetlenségére emelkedése mesterseges gatlásával fentartani? s nem a politikai mesterkedés ezen utján és módjával fokozódik-e nemzetgyilkolás halálos vétkévé a reakciónak átkos törekvése?

Azonban e törekvés a 48-es elvek meghusitására, a somogyi első képviselő választásoknál sikeretlen munka vala. Kénytelen volt a reakció belátni, hogy nem az már a nép többé, a minek ő azt a 40 előtti korból ismerte.

készült az utolsóóra. Láttam, hogy sorsában megnyugodott és csöndes lélekkel fogadja már el a tulvilágot. Milyen furesán fog ez az ember ránézni, ha fél óra múlva levágják a fejét s én azt a véres főt felemelem a gilotin alól és visszahelyezem a törzséhez s a halott, miután harmincz perczig már a másvilágon bolyongott, egyszerre arra ébred, hogy visszakerült. Hogy lát, hall, érez és gondolkodik, ereiben megindul a keringés, agyában az idegműködés és szívében a lét szeretete, a melyet egyszer már kiölt belőle, a pap szava és a halál kényszerének tudata.

Miután az elítéltet keresztülvitték a kivégzés előtti szokásos czeremoniákon, megindultunk ki a gilotin felé. Ekkorra már számos tagtársam gyűlt ott össze, többször megneveztem őket ön előtt. Gyanusan néztek rám: De én biztam a műtét sikerében. Elvégre is: sokat nem veszítheték s a kísérlet, hogy egy embert, a ki meghalt, kinek fejét tökéletesen levágták, — próbálják visszaadni az életnek, legrosszabb esetben is megérte a fogadási összeget.

Tehát csak röviden fejezem be. Harminczhat perczel hét óra után az elítélte föladták az áldást, egy végső tekintetet vetett körül a természetben. Mondhatom a jelenet meghatározó volt, a föld ébredőbenlágyszendérgéséből, a nap ragyogni kezdett az égen, mint magasztos örtüz az élet tengerén. — Nos! Pablónak a gilotin alá tették fejét, nyakát, vállait leszorították, a bíró intett s a hóhér megrántotta a sodronyt, egy szörnyű zuhanás után az éleskés benyomult a vágóba. A gyilkos feje előre ugrott a kosárba, teste hátul lehanyatlott és egyikét vonaglász után mozdulatlanul hevert a földön.

Örületes, de magasztos pillanat volt. S én abban a pillanatban ragadtam meg azt a levágott főt. Megragadtam üstökénél fogva, magasra emeltem, a vér végig csurgott karomon, éreztem gőzölög forroságát — — — átszaladtam vele a gilotin másik oldalára, s segédemmel, ki e közben a holttestet föl-emelte: visszatettem a helyére a törzstől elválasztott főt, visz-

szatettem, kissé félre, újra leragadtam, majd ismét rátettem és csillapító szerekkel hintve, szorosan bekötöttem körül a nyakat s a holttestet — mert az volt — fel-tettük egy hordágyra; úgy vittem be a limai egyetem kamrájába.

Halott volt tökéletesen. Szemei fehére irtóztatóan meredt rám. Erverésről szó se volt, de a test meleg maradt. Most izgató szert alkalmaztunk. Végtagjait dörzsöltük. Hiába. Közben nyolez, majd kilencz, tíz óra lett, a kötést föl-váltottuk szükség szerint, mint más nagy vér-zéseknel. — Este felé még a holttest meleg volt, sőt melegebb mint előbb. Tizenkét órával a kivégzés után — este fél hét-kor — az én kivégzettem még élt, de nemcsak, hanem kezdett visszatérni testébe az idegműködés valami halvány tünete. Erverés-tét érezni nem lehetett, de élt, élt, uram! és gondolkozni látszott, arca más kifejezést öltött és változott folyton. Igen! Változott s éjjel felé az én meggyilkoltamban lassan, alig észrevehetőleg megindult a vérkeringés, a test hőmérséke folyton fokozódott — huszon-negy órával a kivégzés után hörgésszerű kinal-megmozdult keble, s mint az ébredő gyermek — kapkodott a lég után. . . .

Ez így történt. Másnap óriási seb-láz vett rajta erőt. Tehát már ember volt. Élő ember. Hályog-szemei helyükbe fordultak s látott, nézett reánk, mint az örült.

Mit beszéljem tovább? Három nap múlva husz orvos volt az ágy körül. Ily csodáját az orvosi praxisnak még nem mutatta föl soha senki.

A gyógyítás, az életerőnek további részleteivel már nem untatom önt.

Négy hó múlva Pablo elhagyta a kórházat. Két évig élt mellettem tegnap halt meg. Nézze ön meg a halottat: nézze meg e nyomokat a nyakán, látja e duzzadást a szírtén, itt vágta el fejét törzstől a bakó két év előtt s ez az ember csak most halt meg.

Hanem tudja ön, hogy mi a csodálatos? — Beszélni nem tudott többé soha.

... Ezzel orvosom befejezte előadását. Megnéztem a halottat, megnéztem az elmondottak fölül szóló bizonyítványokat s mondom önöknek, Pabló, ki meghalt, föltámadott és még ma is élne, ha más baja nem történt volna, minthogy a fejét elvágták — törzstől.

(Francziából.)

Nyilt tér.*)

Minthogy Kaposvár fő-utezáján sétálva, e czímet volt szerencsém olvashatni: Krumpach József és Eitner Antal műlakatosok, kútmesterek, tehát nehogy valaki a nevezett firma egyik kompanistája tévedésben maradjon, a nagyérdemű közönséggel tudatom, hogy ez azon Krumpach József, a ki azon törekedett, hogy saját fiát hasonló üzletbe tönkre tegye, saját üzletét pedig egy tanítványának szép pénzért eladta, pár hó múlva saját neve alatt ujon üzletet nyitott, mely ujonon nyitott üzletet harmadszor is eladván, az üzlet világot azzal lepi meg, hogy most harmadszor mint companista biztosítja magának a kétszer eladott keresetet. Ez aztán az ügyesség és élelmesség és páratlan becsületesség-e! azt kérdezem?!

EGY KAPOSVÁRI POLGAR.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ügyvédi irodámat Kaposvárott, fő-utez a 25. sz. alatt, a régi posta épületben folyó hó 3-án megnyitottam.

Psik Gyula,
köz- és váltó ügyvéd.

*) E rovat alatt közlöttekért a szerkesztő nem állal semmiféle felelősséget.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

szerkeszti és kiadja

KRÁTKY JÁNOS.

Szódaviz-gyár.

A t. közönség figyelmébe ajánlani bátorkodom — különösen a **nyári idényre**

tizenegy év óta fenálló

folyton gyarapított s tökélyesített

SZÓDAVIZ-GYARAMAT,

mely úgy a helybeli, mint vidéki megrendeléseket kiváló pontossággal s gyorsan elégíti ki.

Szállítok kitűnő minőségű **palaczk-sert** is a helybeli óhírű serfözde gyártmányából.

Tisztelettel

Háj Ede,

Teleky utca 17. sz.

1—2—3

Bárány-szálloda.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint az általam átvett

Bárány-szálloda és vendéglő,

jól berendezett szobákkal és étteremmel, folyton csinosítva és tökéletesítve, úgy a helybeli mint vidéki közönség számára rendelkezésére áll.

A nyári idényre

az udvaron üde zöld jó tekepálya, melynek idénye friss sürcsapolás mellett vasárnap folyó hó 8-án nyitattik meg. — A szálloda a város központján fekszik. Közlekedés a vasúthoz mindenkor, jutányosan.

Kaposvár, 1881. május 5.

Burg Dániel, vendéglős.

Mulató kert.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a

„Szarvas“ vendéglő

nyári mulató kertjét folyó hó 1-én megnyitottam.

Naponta **zene.**

Különösen ajánlom kitűnő **TEKEPÁLYAIMAT.**

Jó és olcsó ételek s italokkal folyton szolgálók.

Tisztelettel

Mondschein József,

vendéglős.

Krátky Jánostól megjelent:

Szózat, politikai röpirat arczképekkel (Aigner L.-nél Budapest.) 50 kr.

Az ítélet nap szetjei. Regény két kötetben. (Tetty és társa Budapest.) 2 frt. —

A czárgyilkos. Renény a nihilisákról (4 kötet) 4 frt.

Kossuth Lajos. Korg, jellem és életrajz. Öt vaskos nagy kötet, 64 iv 5 frt.

Jó, olcsó, régi hetilap

„A NÉP ZÁSZLÓJA.“

Szerkeszti és kiadja:

Krátky János.

„A Nép zászlója“ már tizenegyedik évfolyamát éli s egyre nagyobbodó pártfogás mellett és tekintélyesebb számu példányban jelenik meg. Ajánlandó azoknak, kik napilapot nem járatnak és mégis fővárosi lapból kívánnak tájékozást szerezni a világ folyásáról.

Előfizetések Budapestre, VII. Sip-utca 10. szám alá intézendők. A május—juniusi folyamra 1 frt.